

Lekce 12

Str. 117/cv. 3

Učitel se ptá: Jak se jmenují místa na fotografiích? Jaké akce se tam pořádají? Co konkrétně vidíte na fotografiích? Co na fotografiích chybí, ale mohlo by tam být? Studenti by se měli snažit uvést co nejvíce výrazů ke každé fotografii. Není nutné pracovat pouze s tím, co je na fotografiích, možné je dodávat i další výrazy (např. u fotografie č. 1 lze dodat výraz obecnost).

Příklady řešení:

Fotografie 1: divadlo, jeviště, scéna, opona, sedadla, řady, hlediště, obecnost

Fotografie 2: orchestr, koncert, koncertní sál, dirigent, taktovka, noty, stojan na noty, hudebník, hudební nástroj

Fotografie 3: kino, plátno, sedadla, řady, hlediště, obecnost

Fotografie 4: koncert, koncertní hala, skupina, hudebník, diskotéka, tanec, tancovat, světelné efekty, hudební nástroj

Fotografie 5: galerie, výstava, výstavní síň, obraz, viset, plátno, návštěvník výstavy

Str. 117/cv. 4

Pozor: některé výrazy patří do více kategorií, např. režie a režisér – divadlo i film.

Str. 117/bublina u cv. 4

V této bublině uvádíme slova, která jsou významová synonyma (např. *knih* – *knížka*), ale mají odlišné stylové použití.

Str. 117/cv. 5

Příklad řešení:

animovaný film, akční film, jazzový koncert/festival, dokumentární film/pořad, historický román/film/dokument, černobílý film/televizor, hudební program/pořad/festival, němý film, abstraktní obraz, detektivní román/film

Str. 117/cv. 6

Pozor na odpověď ve správném pádu (např. *Komu se nelíbí jazz?* – **Haně**.)

Řešení:

1. Kdo má rád básně? – Filip
2. Komu se nelíbí jazz? – Haně
3. Koho zaujal scénář a režie? – Kamila
4. Komu se nelíbila výstava? – Alici
5. Koho zaujala opera? – Kristýnu
6. Kdo četl výborné povídky? – Jan

Obecnou češtinou mluví Kamil, Alice a Kristýna.

Všechny jevy a výrazy typické pro běžně mluvenou a obecnou češtinu obsažené v těchto textech jsou označeny kurzívou v prepisech poslechů v Textové příloze > str. 248/CD2: Track 15–20.

Str. 117/cv. 7

K tomuto cvičení se vztahují fotografie v pravém dolním rohu této stránky. Vidíme zde sochu Jana Žižky z pražského Vítkova, Věstonickou Venuši, obraz Františka Kupky a rukopis Dalimilovy kroniky.

Str. 118/cv. 3

Řešení (označení odstavců tak, jak jdou za sebou): 1, 6, 9, 4, 3, 7, 2, 8, 5

Aktivita před čtením textu. Předčtení neznámých/těžkých slov z textu.

Varianta A.

[Schéma 12A](#)

Varianta B. Vytisknout a rozstříhat. Studenti (příp. v páru) si vysvětlují neznámá slova, příp. s pomocí slovníku.

[Schéma 12B](#)

Varianta práce s textem. Rozstříhat, skládat.

[Schéma 12C](#)

Práce s textem na procvičení prepozic. Pozor: doplňování prepozic může být pro mnoho studentů značně obtížné. Učitel může povolit práci v páru, vzájemnou kontrolu v páru po doplnění cvičení apod. Konečná kontrola probíhá samostatně porovnáním s textem v učebnici.

Schéma 12D

Práce s textem. Vhodné jako opakování. Varianta A - doplňování slov do textu.

Schéma 12E

Varianta A - kvíz.

Schéma 12F

Str. 118/bublina u cv. 3

V této bublině uvádíme dvě slovesa se slovním základem *-pisovat/-psat*, která se vyskytují v textu. Význam obou sloves lze dobře objasnit pomocí základních významů prefixů (> Česká gramatika v kostce 2, str. 2), např. u slovesa *sepisovat/sepsat* prefix *s-* vyjadřuje „dohromady“, u *podepisovat/podepsat* prefix *pode-* zase „pod něco“. Učitel se může zeptat studentů, zda znají nějaká další slovesa s *-pisovat/-psat*, případně zadá, aby zkusili některá vytvořit (*dopisovat/dopsat*, *přepisovat/přepsat*, *zapisovat/zapsat*, *vypisovat/vypsat*, *popisovat/popsat*...). Poté dá učitel studentům vypracovat cvičení na slovesa s *-pisovat/-psat* (viz Schéma). POZOR: Některá z těchto sloves mohou mít více než jeden význam, např. *zapisovat si/zapsat si něco někam* = poznamenávat si něco někam x *zapisovat se/zapsat se někam/do něčeho* = přihlásit se někam/do něčeho. Studenti se nemusejí učit všechna slovesa s *-pisovat/-psat* nazpaměť, ale měli by si na ně vzpomenout, až se s nimi znovu setkají.

Rozšiřující cvičení k bublině u cvičení 3. Vhodné zařadit až za cvičení 9 na str. 119. Učitel nejprve vyzve studenty, aby si znovu přečetli slovesa v bublině, příp. znovu vysvětlí významy, studenti také mohou vysvětlovat navzájem nebo pracovat se slovníkem.

Schéma 12G

Str. 119/cv. 8

Příklad řešení:

1. Kdyby nebyla na silnici do Mnichova dopravní zácpa, Ota Filip s manželkou by přijeli včas.
2. Kdyby parkoviště před operou nebylo plné, mohli by tam zaparkovat a nemuseli by hledat místo jinde.
3. Kdyby si Ota Filip nezapomněl peněženku v autě, mohl by zaplatit v kavárně.
4. Kdyby mu policisti neodtáhli auto, nemusel by pro ně jet.
5. Kdyby si pamatoval číslo kreditní karty, mohl by přespat v hotelu.
6. Kdyby Ota Filip s manželkou nemuseli přespat na nádraží, neukradli by jim boty a hodinky.

Str. 119/cv. 10

Cvičení lze zkontrolovat i pomocí mapy světa uvedené na konci učebnice. Studenti ukazují daná města na mapě.

Procvičení názvů měst. Vytisknout a rozstříhat. Každý student má jeden lísteček se jménem města. Studenti chodí po třídě a ptají se ostatních studentů:

- a) *Byl/a jsi někdy v ...?*
- b) *Chtěl/a bys jet do ...?*

Pozor: učitel by se měl předem přesvědčit, že studenti správně tvoří pádové formy názvů měst v odpovědích, např. V Londýně, v Paříži, v Drážďanech...

Po každé otázce a odpovědi si v páru lístečky s otázkou vymění (tzv. chumelenice). Studenti mohou také pracovat v páru, losují si otázky a ptají se navzájem.

Schéma 12H

Str. 119/cv. 12

Schéma pro dopsání nového konce povídky.

Schéma 12I

Str. 120/tabulka Genitiv plurálu

Světle šedivé podbarvení v tabulce upozorňuje na stejné formy zájmen a adjektiv v rámci pádu, tj. vertikálně. Např. forma ukazovacího zájmena *těch* je stejná pro všechny rody.

Str. 120/tabulka Plurálová místní jména

Rozšiřující vysvětlení:

Víte, proč mají mnohá místní jména formu plurálu?

- a) Místo se jmenuje podle člověka, který tam žil, a jeho rodu (rod = velká rodina)
 Např. Budivoj > rod Budivoje > Budivojovici > Budějovici > Budějovice
 Litomír > rod Litomíra > Litoměřici > Litoměřice

b) Pro místo je charakteristické slovo v plurálu

Např. vary = horké prameny minerální vody, lázně – místa, kde se můžete koupat (např. v minerální vodě)

Str. 120/po cv. 5

Rozšiřující cvičení pro studenty žijící v Praze (názvy pražských čtvrtí v genitivu sg. nebo pl.)

Varianta A

[Schéma 12R](#)

Varianta B

[Schéma 12S](#)

Str. 121/cv. 2

Studenti by se měli snažit uvést maximum situací, ve kterých používáme jednotky míry, váhy a objemu.

Příklad řešení:

1. Když jedeme na kole nebo autem, když kupujeme látku na šaty, když se měříme nebo měříme, jak vyrostli děti, když tapetujeme byt nebo pokládáme koberec, když si šijeme nebo necháváme šít šaty nebo oblek, když měříme, jak jsme zhubli/ztloustli (např. kolem pasu)
2. Když se vážíme, když vaříme podle receptu, když nakupujeme v lahůdkách, když máme rodinný dům a kupujeme uhlí na zimu
3. Když vaříme podle receptu, když si dáváme víno v restauraci, když cestujeme letadlem (kontrola tekutin, parfémů, krémů atd., které si bereme na palubu), když porovnáváme objem nějakého zboží (např. šamponu, krému nebo léku)

Rozšiřující aktivita na zkratky jednotek míry a váhy. Vytisknout a rozstříhat. Studenti podle názvů ve cvičení 2 říkají, co dané zkratky znamenají.

[Schéma 12J](#)

Str. 121/po cv. 3

Rozšiřující cvičení.

[Schéma 12K](#)

Str. 121/cv. 6

Aktivita před poslechem písničky. Předučení neznámých/těžkých slov z písničky. Vytisknout a rozstříhat.

Studenti (příp. v páru) si vysvětlují neznámá slova, příp. s pomocí slovníku.

[Schéma 12L](#)

Řešení:

1. snů 2. nocí 3. moří 4. smutků 5. mlék 6. lidí 7. jmen 8. knih 9. holek 10. kol

Varianta písničky A. Rozstříhat, skládat, kontrolovat poslechem. Studenti mohou hledat a počítat formy genitivu pl. (celkem je zde 22 substantiv v genitivu pl.)

[Schéma 12M](#)

Varianta písničky B. Rozšířené cvičení na procvičení genitivu pl.

[Schéma 12N](#)

Str. 122/cv. 3

Učitel může studentům vytisknout i další obrazy stejných nebo jiných autorů. Studenti hádají, čí tato díla jsou a jak se jmenují.

Str. 123/cv. 5

Těžší varianta cvičení 5. Lze pojmout jako kvíz ve skupinách, příp. zadat jako domácí úkol s použitím internetu.

[Schéma 12O](#)

Str. 123/po cv. 5 a 8.

Cvičení na opakování posesivního genitivu (a zároveň i znalosti českých kulturních děl.). Rozstříhat, skládat. Poté studenti tvoří výrazy/věty s posesivními adjektivy, např. *Smetanova Má vlast*. *Má vlast je Smetanova symfonie*.

[Schéma 12P](#)

Str. 124/cv. 1

Příklad řešení:

románský, gotický, barokní, rokokový, secesní, kubistický, funkcionalistický, impresionistický, historický, romantický, detektivní...

románský styl, gotika, renesance, baroko...
opera, balet, jazz, rock and roll, techno...
akční film, dokument, horor, sci-fi...

Rozšiřující cvičení (vhodné zejména pro univerzitní studenty). Na stránkách České centrály cestovního ruchu (<http://photo.czechtourism.com/index.php?m=photo>) jsou fotografie českých památek. Pro toto cvičení může učitel vytisknout konkrétní památky a mluvit o nich.

Str. 124/cv. 2

Řešení:

1. Co dneska dávají v Ponrepu? – film Obchod na korze
2. O čem je film Tajnosti? – o jednom dni v životě ženy, pro kterou se smrt oblíbené zpěvačky stává impulzem k hledání smyslu vlastního života.
3. Kde přesně je výstava Emila Filly? – v Jízdárně Pražského hradu
4. V kolik začíná Křížkova fontána? – Ve 21:00.
5. Kdo režíroval Čechovova Strýčka Váňu? – Petr Lébl.
6. Kdo složil hudbu k opeře Rusalka? – Antonín Dvořák.
7. Kam můžu jít na jazzový koncert? – do Agharta jazz centrum
8. Kdo má přednášku v Klubu za starou Prahu? – Ing. arch. David Bín

Str. 124/cv. 3

Příklad řešení:

Jiří Novotný by mohl jít na tyto akce: Strýček Váňa, Emil Viklický Trio, Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK
Jarmila Malá by mohla jít na tyto akce: Latinské tance, Emil Filla, Karaoke Taneční party, Česká sportovní fotografie 60.let

Pavel Synek by mohl jít na tyto akce: Tajnosti, Obchod na korze

Str. 125/cv. 6

Učitel může připomenout studentům také odpovědi na návrh, které se naučili str. 37/cv. 6.

V následujícím schématu jsou uvedené možnosti odpovědí ze cvičení 37/6 a 125/6.

Schéma 12Q

Str. 125/bublina u cv. 6

V této bublině upozorňujeme na rozdíl mezi dvěma podobnými vyjádřeními, které se ale liší stupněm přímosti vyjádření. *Nechci jít do kina.* – mluvčí jasně a přímo odmítá návrh x *Nechce se mi jít do kina.* – mluvčí pomocí objektové konstrukce s dativem zmírňuje přímost odmítnutí.

Str. 125/cv. 7

K této aktivitě může učitel přinést autentický kulturní program z novin, internetu apod.

Str. 125/cv. 8

1. b 2. a 3. b 4. c 5. a 6. b 7. c 8. c 9. b

Str. 125/cv. 9

Řešení:

Viděli film Kolja. Tomášovi se líbili dobře vybraní herci a skvělý hlavní hrdina – malý kluk Kolja. Film se mu zdál trochu moc sentimentální. Lence se líbilo, že film byl působivý, příběh byl dobře napsaný a lidský, byla tam spousta vtipných scén a nádherná hudba na konci. Vadily jí erotické scény, o kterých si myslí, že byly na efekt.

Str. 125/cv. 10

Řešení:

1. akční sci-fi 2. sentimentální 3. příběh 4. herci 5. role 6. scény 7. hudba 8. písně

Str. 125/bublina u cv. 10

V této bublině upozorňujeme na velmi frekventovanou konstrukci „Co za + A?“ ve významu „Jaký?“
Porovnejte další kontexty: *Co je to za auto/barvu/město/člověka...?* Často se používá se slovesem *být*, ale může být i jiné sloveso, např. *Co (to) dávají za film? Co (to) jsem udělal za chybu? Co sis (to) koupila za boty?* apod.

Str. 125/cv. 11

Všechny jevy a výrazy typické pro běžně mluvenou a obecnou češtinu obsažené v tomto dialogu jsou označeny kurzívou v prepisech poslechů v Textové příloze > str. 248/CD2: Track 24.

Po dokončení lekce

Test 12

[Schéma 12T](#)

Lekce 12 – schémata**Schéma 12A**

(Kliknutím se dostanete zpátky do textu)

Používejte slovník. Co znamená...?

příběh	liška	premiéra	zamlouvat si/zamluvit si lístky předem	vyrážet/vyrazit
	uvaděč	přestávka	obrazovka	dějství opery
odtahovat/odtáhnout* auto	napadat/napadnout*	sepisovat/sepsat*	protokol	odmítat/odmítnout*
lavička	divit se/podívat se	zoufale	jednoduchý	repríza

Schéma 12B

příběh	odtahovat/odtáhnout* auto
liška	napadat/napadnout*
premiéra	sepisovat/sepsat* protokol
zamlouvat si/zamluvit si lístky předem	odmítat/odmítnout*
vyrážet/vyrazit	lavička
uvaděč	divit se/podívat se
přestávka	zoufale
obrazovka	jednoduchý
dějství opery	repríza
zákaz stání	

Schéma 12C

<p>Ota Filip: Do Mnichova na Janáčka (zkráceno)</p>
<p>Uvaděč v opeře nás na naše místa v desáté řadě nepustil a řekl nám, že musíme počkat na přestávku v kavárně, kde můžeme vidět operu na obrazovce. Dali jsem si víno a počkali jsme na konec prvního dějství. Když jsem sáhl do kapsy a chtěl jsem zaplatit, peněženka nikde! „Promiňte,“ řekl jsem číšníkovi, „zapomněl jsem si peněženku v autě. Zajdu tam pro ni.“ Začínalo být jasné, že i druhé dějství uvidíme v kavárně. Běžel jsem k autu – a auto taky nikde!</p>
<p>Bydlím v německém Murnau. Když jsem slyšel, že v opeře v Mnichově budou dávat Janáčkovu operu Příběhy lišky Bystroušky, zamluvil jsem si lístky na premiéru už měsíc předem. Byly drahé, ale co by člověk neudělal pro umění! Celé odpoledne před premiérou jsem si žehlil oblek a byl jsem rád, že jsem se do něho po čtyřech letech vešel, protože mám určitě o pár kilogramů víc. Manželka byla půl dne u holiče a domů přišla v novém účesu a o šedesát eur chudší. V šest odpoledne jsme vyrazili na cestu do Mnichova.</p>
<p>Číšník policisty opravdu zavolal. Museli jsme s nimi na policejní stanici, kde jsme sepsali a podepsali protokol. Poslední vlak z Mnichova do Murnau odjíždí ve 23.00. Policisté nás propustili deset minut před jedenáctou, takže vlak bychom nestihli, ani kdybychom měli peníze na taxík nebo na metro. Navíc klíče od našeho domu byly v autě. Začali jsme přemýšlet o tom, kde přespíme.</p>
<p>Konec našeho příběhu je zoufale jednoduchý. Došli jsme si pro auto a všude všechno zaplatili. Když jsme se vrátili domů, přečetli jsme si v novinách, že premiéra byla velmi úspěšná. Až se vzpamatujeme ze šoku, tak na Janáčka pojedeme ještě jednou. Vstupenky na reprízy jsou prý o třetinu levnější.</p>
<p>Když jsme vyšli před nádraží, manželka vykřikla: „Nemám boty!“ „To snad není možné, kde jsi je nechala?“ „Nevím, asi mi je někdo ukradl. Kolik je hodin?“ Podíval jsem se na ruku. Hodinky, které jsem dostal od manželky k narozeninám, nikde. Zatmělo se mi před očima. Ovládl jsem se a řekl: „Půl šesté.“ Přesný čas jsem si přečetl z nádražních hodin nad manželčiným rozzcuchaným účesem.</p>
<p>Na místě, kde jsme ho zaparkovali, stál policista a něco si psal. „Prosím vás, ukradli mi auto!“ Policista mlčky ukázal nad sebe: s hrůzou jsem uviděl zákaz stání. „Máte smůlu, před pěti minutami jsme ho nechali odtáhnout. Bude vás to stát padesát eur pokuty a ještě sto padesát za odtahování.“ „A kam jste ho odtáhli?“ Policista mi dal adresu. Bylo to asi deset kilometrů od opery... „Teď nemá smysl tam jezdit. V devět hodin večer zavírají, to nestihnete, ani kdybyste jel taxíkem. Ráno jsou tam od osmi.“ Smutně jsem se vrátil do kavárny.</p>
<p>Když jsem přišel, zrovna končilo druhé dějství. „Vaše paní si dala ještě dvě kávy,“ řekl číšník. „Tak dostanu šestnáct eur.“ „Nemám peněženku, policie mi odtáhla auto,“ řekl jsem nešťastně, „pošlu vám to zítra.“ „Máte u sebe aspoň občanský průkaz nebo řidičák?“ zeptal se číšník. „Nemám,“ zaúpěl jsem, „všechny doklady mám v autě!“ „Bohužel, tak musím zavolat policii.“ „Cože, policii? Prosím vás, přineste mi jeden koňak na uklidnění.“ „Ani mě nenapadne! Nemáte ani cent, a ještě byste chtěl koňak!“</p>

Ve dvou hotelech, kde jsem zkusil naši trapnou situaci vysvětlit, chtěli aspoň číslo naší kreditní karty. Věděl jsem jen, že začíná devítkou, což recepční odmítli akceptovat. Noc jsme s manželkou proseděli na nádraží. Po půlnoci nás třikrát kontrolovali policisté. Divili se, proč pán ve smokinku a dáma ve velkých večerních šatech spí na lavičce. Čtvrtá hlídka nás z nádraží vyhodila. Naštěstí už bylo ráno.

Od nás z Murnau bychom měli být v Mnichově autem za necelou hodinu. V pátek 31. května nám však kvůli dopravní zácpě cesta trvala dvě hodiny. Na náměstí před operou jsme dorazili pět minut před začátkem. Parkoviště už bylo plné aut. Hledání místa na zaparkování trvalo dvacet minut, takže jsme přišli pozdě.

Schéma 12D**Doplňte prepozice (pokud je to nutné).**

Ota Filip: Do Mnichova na Janáčka *(zkráceno)*

Bydlím německém Murnau. Když jsem slyšel, že opeře Mnichově budou dávat Janáčkovu operu Příběhy lišky Bystroušky, zamluvil jsem si lístky premiéru už měsíc předem. Byly drahé, ale co by člověk neudělal umění! Celé odpoledne před premiérou jsem si žehlil oblek a byl jsem rád, že jsem se něho čtyřech letech vešel, protože mám určité o pár kilogramů víc. Manželka byla půl dne holiče a domů přišla novém účesu a o šedesát eur chudší. šest odpoledne jsme vyrazili cestu Mnichova.

..... nás Murnau bychom měli být Mnichově autem necelou hodinu. pátek 31. května nám však kvůli dopravní zácpě cesta trvala dvě hodiny. Na náměstí operou jsme dorazili pět minut začátkem. Parkoviště už bylo plné aut. Hledání místa zaparkování trvalo dvacet minut, takže jsme přišli pozdě.

Uvaděč v opeře nás naše místa desáté řadě nepustil a řekl nám, že musíme počkat přestávku kavárně, kde můžeme vidět operu obrazovce. Dali jsem si víno a počkali jsme konec prvního dějství. Když jsem sáhl kapsy a chtěl jsem zaplatit, peněženka nikde! „Promiňte,“ řekl jsem číšníkovi, „zapomněl jsem si peněženku autě. Zajdu tam ni.“ Začínalo být jasné, že i druhé dějství uvidíme kavárně. Běžel jsem autu – a auto taky nikde!

..... místě, kde jsme ho zaparkovali, stál policista a něco si psal. „Prosím vás, ukradli mi auto!“ Policista mičky ukázal sebe: s hrůzou jsem uviděl zákaz stání. „Máte smůlu, pěti minutami jsme ho nechali odtáhnout. Bude vás to stát padesát eur pokuty a ještě sto padesát odtazení.“ „A kam jste ho odtáhli?“ Policista mi dal adresu. Bylo to asi deset kilometrů opery... „Ted' nemá smysl tam jezdit. devět hodin večer zavírají, to nestihnete, ani kdybyste jel taxíkem. Ráno jsou tam osmi.“ Smutně jsem se vrátil kavárny.

Když jsem přišel, zrovna končilo druhé dějství. „Vaše paní si dala ještě dvě kávy,“ řekl číšník. „Tak dostanu šestnáct eur.“ „Nemám peněženku, policie mi odtáhla auto,“ řekl jsem nešťastně, „pošlu vám to zítra.“ „Máte sebe aspoň občanský průkaz nebo řidičák?“ zeptal se číšník. „Nemám,“ zaúpěl jsem, „všechny doklady mám autě!“ „Bohužel, tak musím zavolat policii.“ „Cože, policii? Prosím vás, přineste mi jeden koňak uklidnění.“ „Ani mě nenapadne! Nemáte ani cent, a ještě byste chtěl koňak!“ Číšník policisty opravdu zavola. Museli jsme nimi policejní stanici, kde jsme sepsali a podepsali protokol. Poslední vlak Mnichova Murnau odjíždí 23.00. Policisté nás propustili deset minut jedenáctou, takže vlak bychom nestihli, ani kdybychom měli peníze taxík nebo metro. Navíc klíče našeho domu byly autě. Začali jsme přemýšlet tom, kde přespíme.

..... dvou hotelech, kde jsem zkusil naši trapnou situaci vysvětlit, chtěli aspoň číslo naší kreditní karty. Věděl jsem jen, že začíná devítkou, což recepční odmítli akceptovat. Noc jsme manželkou proseděli nádraží. Po půlnoci nás třikrát kontrolovali policisté. Divili se, proč pán smokinku a dáma velkých večerních šatech spí lavičce. Čtvrtá hlídka nás nádraží vyhodila. Naštěstí už bylo ráno.

Když jsme vyšli nádraží, manželka vykřikla: „Nemám boty!“ „To snad není možné, kde jsi je nechala?“ „Nevím, asi mi je někdo ukradl. Kolik je hodin?“ Podíval jsem se ruku. Hodinky, které jsem dostal manželky narozeninám, nikde. Zatmělo se mi očima. Ovládl jsem se a řekl: „Půl šesté.“ Přesný čas jsem si přečetl nádražních hodin manželčiným rozčuchaným účesem.

Konec našeho příběhu je zoufale jednoduchý. Došli jsme si auto a všude všechno zaplatili. Když jsme se vrátili domů, přečetli jsme si novinách, že premiéra byla velmi úspěšná. Až se vzpamatujeme šoku, tak Janáčka pojedeme ještě jednou. Vstupenky reprízy jsou pryč o třetinu levnější.

Schéma 12E**Výrazy z tabulky doplňte ve správné formě.**

krást*/ukrást*	dopravní zácpa	vyhazovat/vyhodit	peněženka	vzpamatovávat se/vzpamatovat se	
odjíždět/odjet*	Janáčkova opera	nový účes	necelá hodina	na uklidnění	nechat
naše trapná situace	první dějství	čekat/počkat	vyrážet/vyrazit	rozcuchaný účes	naš dům

Ota Filip: Do Mnichova na Janáčka (*zkráceno*)

Bydlím v německém Murnau. Když jsem slyšel, že v opeře v Mnichově budou dávat

(1)..... Příběhy lišky Bystroušky, zamluvil jsem si lístky na premiéru už měsíc předem. Byly drahé, ale co by člověk neudělal pro umění! Celé odpoledne před premiérou jsem si žehlil oblek a byl jsem rád, že jsem se do něho po čtyřech letech vešel, protože mám určitě o pár kilogramů víc. Manželka byla půl dne u holiče a domů přišla v (2)..... a o šedesát eur chudší. V šest odpoledne (3)..... na cestu do Mnichova.

Od nás z Murnau bychom měli být v Mnichově autem za (4)..... V pátek 31. května nám však kvůli (5)..... cesta trvala dvě hodiny. Na náměstí před operou jsme dorazili pět minut před začátkem. Parkoviště už bylo plné aut. Hledání místa na zaparkování trvalo dvacet minut, takže jsme přišli pozdě.

Uvaděč v opeře nás na naše místa v desáté řadě nepustil a řekl nám, že musíme

(6)..... na přestávku v kavárně, kde můžeme vidět operu na obrazovce. Dali jsem si víno a počkali jsme na konec (7)..... Když jsem sáhl do kapsy a chtěl jsem zaplatit, peněženka nikde! „Promiňte,” řekl jsem číšníkovi, „zapomněl jsem si peněženku v autě. Zajdu tam pro ni.” Začínalo být jasné, že i druhé dějství uvidíme v kavárně. Běžel jsem k autu – a auto taky nikde!

Na místě, kde jsme ho zaparkovali, stál policista a něco si psal. „Prosím vás, (8)..... mi auto!” Policista mlčky ukázal nad sebe: s hrůzou jsem uviděl zákaz stání. „Máte smůlu, před pěti minutami jsme ho (9)..... odtáhnout. Bude vás to stát padesát eur pokuty a ještě sto padesát za odtahování.” „A kam jste ho odtáhli?” Policista mi dal adresu. Bylo to asi deset kilometrů od opery... „Teď nemá smysl tam jezdit. V devět hodin večer zavírají, to nestihnete, ani kdybyste jel taxíkem. Ráno jsou tam od osmi.” Smutně jsem se vrátil do kavárny.

Když jsem přišel, zrovna končilo druhé dějství. „Vaše paní si dala ještě dvě kávy,” řekl číšník. „Tak dostanu šestnáct eur.” „Nemám (10)....., policie mi odtáhla auto,” řekl jsem nešťastně, „pošlu vám to zítra.” „Máte u sebe aspoň občanský průkaz nebo řidičák?” zeptal se číšník. „Nemám,” zaúpěl jsem, „všechny doklady mám v autě!” „Bohužel, tak musím zavolat policii.” „Cože, policii? Prosím vás, přineste mi jeden koňak (11).....” „Ani mě nenapadne! Nemáte ani cent, a ještě byste chtěl koňak!”

Číšník policisty opravdu zavolaal. Museli jsme s nimi na policejní stanici, kde jsme sepsali a podepsali protokol. Poslední vlak z Mnichova do Murnau (12)..... ve 23.00. Policisté nás propustili deset minut před jedenáctou, takže vlak bychom nestihli, ani kdybychom měli peníze na taxík nebo na metro. Navíc klíče od (13)..... byly v autě. Začali jsme přemýšlet o tom, kde přespíme.

Ve dvou hotelech, kde jsem zkusil (14)..... vysvětlit, chtěli aspoň číslo naší kreditní karty. Věděl jsem jen, že začíná devítkou, což recepční odmítli akceptovat. Noc jsme s manželkou proseděli na nádraží. Po půlnoci nás třikrát kontrolovali policisté. Divili se, proč pán ve smokinku a dáma ve velkých večerních šatech spí na lavičce. Čtvrtá hlídka nás z nádraží (15)..... Naštěstí už bylo ráno.

Když jsme vyšli před nádraží, manželka vykřikla: „Nemám boty!” „To snad není možné, kde jsi je nechala?” „Nevím, asi mi je někdo ukradl. Kolik je hodin?” Podíval jsem se na ruku. Hodinky, které jsem dostal od manželky k narozeninám, nikde. Zatmělo se mi před očima. Ovládl jsem se a řekl: „Půl šesté.” Přesný čas jsem si přečetl z nádražních hodin nad manželčiným (16).....

Konec našeho příběhu je zoufale jednoduchý. Došli jsme si pro auto a všude všechno zaplatili. Když jsme se vrátili domů, přečetli jsme si v novinách, že premiéra byla velmi úspěšná. Až se (17)..... ze šoku, tak na Janáčka pojedeme ještě jednou. Vstupenky na reprízy jsou prý o třetinu levnější.

Schéma 12F**Označte správnou možnost.**

1. Autorem opery Liška Bystrouška, o které se v textu píše, je
 - a) Leoš Janáček
 - b) Antonín Dvořák
 - c) Bedřich Smetana
2. Ota Filip s manželkou bydlí
 - a) v Praze
 - b) v Mnichově
 - c) v Murnau
3. Jak se Ota a jeho manželka připravovali na premiéru opery?
 - a) Manželka si žehlila šaty a Ota šel k holiči.
 - b) Ota si žehlil oblek a manželka šla k holiči.
 - c) Manželka si koupila nové šaty a Ota nový oblek, protože do starého se nemohl vejít.
4. Ota s manželkou přišli na operu pozdě, protože
 - a) cestou zastavili na zákazu stání a policisté jim odtáhli auto
 - b) cestou se dostali do dopravní zácpy a pak nemohli najít místo na zaparkování
 - c) na nádraží je kontrolovali policisté.
5. Uvaděč nepustil Otu s manželkou do hlediště, takže museli čekat
 - a) v kavárně v opeře
 - b) venku před operou
 - c) v autě na parkovišti
5. Když měl Ota platit v kavárně, uvědomil si, že
 - a) ztratil peněženku
 - b) zapomněl peněženku v autě
 - c) někdo mu ukradl peněženku
6. Ota zaparkoval auto na místě, kde
 - a) bylo parkoviště
 - b) byl zákaz stání
 - c) byl zákaz zastavení
7. Ota si nemohl jet pro odtažené auto, protože
 - a) by neviděl operu, kvůli které s manželkou přijel
 - b) bylo to deset kilometrů od opery a v devět večer zavírali
 - c) policista nevěděl, kde auto je
8. Číšník v kavárně zavolal policisty, protože
 - a) Ota neměl peníze na zaplacení
 - b) Ota neměl žádné dokumenty
 - c) Ota vypil moc koňaku
9. Manželé strávili noc
 - a) v opeře
 - b) v hotelu
 - c) na nádraží
10. Ráno zjistili, že jim někdo ukradl
 - a) boty a hodinky
 - b) hodinky a auto
 - c) auto a boty
11. Ota s manželkou plánují, že
 - a) pojedou na premiéru představení ještě jednou
 - b) pojedou na reprízu představení
 - c) už nikdy na Janáčka do Mnichova nepojedou

Schéma 12G

Doplňte vhodný prefix ke slovnímu základu *-písovat/-psat*.*

1. Policistapsal protokol o krádeži auta.
2. Ten formulář musíte ještě tady dolepsat.
3. Píšu ten projekt už celý týden a v pátek jsem ho konečněpsala.
4. Termín naší schůzky jsem sipsala do diáře.
5.psal jsem si z textu v učebnici všechna nová slova, abych se je líp naučil.
6. Když mi kolegovépisovali ředitele, nepřišel mi moc sympatický.
7. Ten článek jsem psala rukou, ale nikdo to po mně nepřečte. Musím hopsat na počítači.
8. Včera jsem sepsal na letní kurz češtiny pro cizince.
9. Neruš mě, právěpisuju nákup na víkend.
10. Když jsem byla mladá,pisovala jsem si při čtení z knih zajímavé myšlenky spisovatelů.

Schéma 12H

Mnichov	Londýn	Řím
Paříž	Peking	Vídeň
Kodaň	Ženeva	Moskva
Lipsko	Drážďany	Benátky

Ota Filip: Do Mnichova na Janáčka (zkráceno)

Bydlím v německém Murnau. Když jsem slyšel, že v opeře v Mnichově budou dávat Janáčkovu operu Příběhy lišky Bystroušky, zamluvil jsem si lístky na premiéru už měsíc předem. Byly drahé, ale co by člověk neudělal pro umění! Celé odpoledne před premiérou jsem si žehlil oblek a byl jsem rád, že jsem se do něho po čtyřech letech vešel, protože mám určitě o pár kilogramů víc. Manželka byla půl dne u holiče a domů přišla v novém účesu a o šedesát eur chudší. V šest odpoledne jsme vyrazili na cestu do Mnichova.

Od nás z Murnau bychom měli být v Mnichově autem za necelou hodinu. V pátek 31. května nám však kvůli dopravní zácpě cesta trvala dvě hodiny. Na náměstí před operou jsme dorazili pět minut před začátkem. Parkoviště už bylo plné aut. Hledání místa na zaparkování trvalo dvacet minut, takže jsme přišli pozdě.

Uvaděč v opeře nás na naše místa v desáté řadě nepustil a řekl nám, že musíme počkat na přestávku v kavárně, kde můžeme vidět operu na obrazovce. Dali jsem si víno a počkali jsme na konec prvního dějství. Když jsem sáhl do kapsy a chtěl jsem zaplatit, peněženka nikde! „Promiňte,“ řekl jsem číšníkovi, „zapomněl jsem si peněženku v autě. Zajdu tam pro ni.“ Začínalo být jasné, že i druhé dějství uvidíme v kavárně. Běžel jsem k autu – a auto taky nikde!

Na místě, kde jsme ho zaparkovali, stál policista a něco si psal. „Prosím vás, ukradli mi auto!“ Policista mlčky ukázal nad sebe: s hrůzou jsem uviděl zákaz stání. „Máte smůlu, před pěti minutami jsme ho nechali odtáhnout. Bude vás to stát padesát eur pokuty a ještě sto padesát za odtahování.“ „A kam jste ho odtáhli?“ Policista mi dal adresu. Bylo to asi deset kilometrů od opery... „Ted' nemá smysl tam jezdit. V devět hodin večer zavírají, to nestihnete, ani kdybyste jel taxíkem. Ráno jsou tam od osmi.“ Smutně jsem se vrátil do kavárny.

Když jsem přišel, zrovna končilo druhé dějství. „Vaše paní si dala ještě dvě kávy,“ řekl číšník. „Tak dostanu šestnáct eur.“ „Nemám peněženku, policie mi odtáhla auto,“ řekl jsem nešťastně, „pošlu vám to zítra.“ „Máte u sebe aspoň občanský průkaz nebo řidičák?“ zeptal se číšník. „Nemám,“ záupěl jsem, „všechny doklady mám v autě!“ „Bohužel, tak musím zavolat policii.“ „Cože, policii? Prosím vás, přineste mi jeden koňak na uklidnění.“ „Ani mě nenapadne! Nemáte ani cent, a ještě byste chtěl koňak!“

Číšník policisty opravdu zavola! Museli jsme s nimi na policejní stanici, kde jsme sepsali a podepsali protokol. Poslední vlak z Mnichova do Murnau odjíždí ve 23.00. Policisté nás propustili deset minut před jedenáctou, takže vlak bychom nestihli, ani kdybychom měli peníze na taxík nebo na metro. Navíc klíče od našeho domu byly v autě. Začali jsme přemýšlet o tom, kde přespíme.

Ve dvou hotelech, kde jsem zkusil naši trapnou situaci vysvětlit, chtěli aspoň číslo naší kreditní karty. Věděl jsem jen, že začíná devítkou, což recepční odmítli akceptovat. Noc jsme s manželkou proseděli na nádraží. Po půlnoci nás třikrát kontrolovali policisté. Divili se, proč pán ve smokinku a dáma ve velkých večerních šatech spí na lavičce. Čtvrtá hlídka nás z nádraží vyhodila. Naštěstí už bylo ráno.

[illegible]

Schéma 12J

mm	cm	dm	m	km	mg
g	dkg	kg	q	t	ml
cl	dcl	l			

Schéma 12K

Přečtěte tyto jednotky slovem. Pak vymyslete vhodný kontext a utvořte větu.

2 000 Kč, 110 cm, 10 km, 15 kg, 8 mm, 800 m, 100 g, 30 dkg, 2 t, 30 q, 2 dcl, 3 l, 200 ml

Schéma 12L

poupě	točit se
hoře	jezeve <u>c</u>
rozlitý	jezevčí doupě
kolečko	šlapací kolo

Schéma 12M

Kolik je na světě očí,	kolik je na světě řek,
kolik je na světě snů,	lidí a věcí a jmen.
kolik je jezevčích doupat,	kolik je smutků a hoří,
kolik je nocí a dnů?	a to když vyjde, je den.
Toho i toho je mnoho,	Jediné slunce je jedno,
a to když zajde, je noc.	kolik je jezevců v nich?
kolik se koleček točí,	kolik je rozlitých mlék?
Kolik je na světě moří,	Kolik je na světě poupat,
kolik je na světě škol,	kolik je na světě knih,
kolik je šlapacích kol?	Toho i toho je mnoho,
Jediné slunce je jedno,	toho i toho je moc.
Kolik je na světě školek,	kolik je kluků a holek,

Schéma 12N**Doplňte správné formy slov v závorce.**

Petr Skoumal, Jan Vodňanský: Kolik je na světě

1. Kolik je na světě (oko),
 kolik je na světě (sen)
 kolik se (kolečko) točí,
 kolik je(noc) a(den)?

2. Kolik je na světě (moře),
 kolik je na světě..... (řeka),
 kolik je (smutek) a (hoře),
 kolik je (rozlité mléko)?

Ref: Toho i toho je mnoho,
 (člověk) a (věc) a (jméno).
 Jediné slunce je jedno,
 a to když vyjde, je den.

3. Kolik je na světě..... (poupě),
 kolik je na světě (kniha)
 kolik je (jezevčí doupě),
 kolik je (jezevec) v nich?

4. Kolik je na světě (školka)
 kolik je na světě (škola),
 kolik je (kluk) a (holka),
 kolik je (šlapací kolo)?

Ref: Toho i toho je mnoho,
 toho i toho je moc.
 Jediné slunce je jedno,
 a to když zajde, je noc.

Schéma 120

Znáte českou kulturu? Označte, o jaká díla jde, a spojte je s jejich autory. Pak tvořte věty podle modelu.

Například: Vernisáž je písnička/divadelní hra. – Václav Havel: Vernisáž je Havlova divadelní hra.

1. Má vlast je <i>opera/symfonie</i>	A. Jan Svěrák
2. Amadeus je <i>muzikál/film</i>	B. Miloš Forman
3. Liška Bystrouška <i>symfonie/opera</i>	C. Jan Vodňanský
4. Bílá nemoc je <i>román/divadelní hra</i>	D. Bohumil Hrabal
5. Příliš hlučná samota je <i>báseň/próza</i>	E. Leoš Janáček
6. Kolja je <i>román/film</i>	F. Antonín Dvořák
7. Rusalka je <i>symfonie/opera</i>	G. Bedřich Božena
8. Žert je <i>povídka/próza</i>	H. Němcová Smetana
9. Kolik je na světě očí je <i>opera/písnička</i>	I. Milan Kundera
10. Babička je <i>pohádka/román</i>	J. Karel Čapek

Schéma 12P

Má vlast	Bedřich Smetana	Kolik je na světě očí	Jan Vodňanský
Amadeus	Miloš Forman	Babička	Božena Němcová
Liška Bystrouška	Leoš Janáček	Obecná škola	Jan Svěrák
Bílá nemoc	Karel Čapek	Sestra	Jáchym Topol
Příliš hlučná samota	Bohumil Hrabal	Miloš Forman	Konkurs
Kolja	Jan Svěrák	Švejk	Jaroslav Hašek
Rusalka	Antonín Dvořák	Largo Desolato	Václav Havel
Žert	Milan Kundera	Máj	Karel Hynek Mácha
Včelka Mája	Karel Gott		

Schéma 12Q

Rád/ráda.	Ale já bych raději šel/šla...	Ano, moc rád/ráda!
To je dobrý nápad.	Nechce se mi.	To by možná šlo.
To je nápad!	Samozřejmě!	V žádném případě.
Proč ne?	Jasně!	To určitě!
Ani náhodou!	To asi nepůjde, že jo.	Určitě!

Schéma 12R**Doplňte akuzativ sg./pl., nebo genitiv sg./pl.**

1. Smíchov – na	7. Staré Město – na
2. Dejvice – do	8. Malá Strana – na
3. Košíře – do	9. Letňany – do
4. Žižkov – na	10. Vinohrady – na
5. Strašnice – do	11. Nové Město – na
6. Hlubočepy – do	12. Počernice – do

Schéma 12S

Doplňte prepozici *na* nebo *do* a akuzativ sg./pl., nebo genitiv sg./pl.

1. Smíchov –	7. Staré Město –
2. Dejvice –	8. Malá Strana –
3. Košíře –	9. Letňany –
4. Žižkov –	10. Vinohrady –
5. Strašnice –	11. Nové Město –
6. Hlubočepy –	12. Počernice –

Schéma 12T**TEST – LEKCE 12**

Jméno a příjmení: _____ z 50 bodů = _____ %

A. Lexikální část

_____ z 25 bodů

Vyberte vhodnou variantu. Zakroužkujte ji.

Například: Často chodíme _____.

a) v kině

b) na kino

☒ c) do kina

1. Koupil jsem vstupenky do páté _____.

a) fronty

b) série

c) řady

2. V televizi dávali _____ film s Charlie Chaplinem.

a) němý

b) tichý

c) nezvukový

3. Umělecká díla se _____ všem.

a) líbila

b) líbili

c) líbily

4. Chtěli bychom jít _____ výstavu _____ galerie.

a) do – na

b) na – do

c) na – v

5. Na dnešní představení jsou volná už jen _____ pět a dvanáct.

a) křesla

b) židle

c) sedadla

6. Viděli jste nějakou komedii, kterou _____ režisér Zdeněk Svěrák?

a) vydělal

b) vyrobil

c) natočil

7. V _____ sedí diváci, na _____ hrajou herci.

a) hledišti – jevišti

b) hlediště – jeviště

c) jevišti – hledišti

8. Povídky Isaaca Bashevisa Singera doporučuju! Něco tak _____ jsem už dlouho nečetl.

a) skvělé

b) skvělého

c) skvělý

9. Přítelkyni se jazz nikdy _____, ale mně ano.

a) nechutnal

b) nelíbil

c) neměla ráda

10. Chcete s námi _____ na výlet?

a) vyrazit

b) urazit

c) narazit

11. _____ zaplatíte, _____ zavolám policii.

a) Bud' – nebo

b) Nebo – nebo

c) Nebo – bud'

12. Na policejní stanici jsme _____ protokol.

a) propsali

b) sepsali

c) připsali

13. Neměli jsme peníze _____ taxík ani klíče _____ našeho domu.

a) na – do

b) pro – od

c) na – od

14. Vstupenky na reprízy jsou prý o třetinu _____.

a) levnější

b) levněji

c) levné

15. _____ jít na přednášku o architektuře?

a) Nešla bys

b) Nemáš chuť

c) Co kdybychom

16. Na premiéře chceme sedět _____.

a) nahoru nalevo

b) dolů doprava

c) vzadu uprostřed

17. Půjdeš s námi zítra na karaoke? – _____.

a) Ani náhodou!

b) To je náhoda!

c) To bude náhoda!

18. Kolja? Co je to _____ film?
a) *na* b) *pro* c) *za*
19. Viděl jsem to, ale už _____.
a) *nepamatuju* b) *si to nepamatuju* c) *si to pamatuju*
20. Konec byl _____, skoro jsem brečela.
a) *dojemný* b) *napínavý* c) *slabý*
21. Při těch strašidelných scénách jsem _____.
a) *se bál* b) *bál* c) *byl strach*
22. Hlavní _____ hrála neznámá herečka.
a) *příběh* b) *rolí* c) *děj*
23. Film _____ dobře, hlavní hrdina se uzdravil.
a) *dopadl* b) *dokončil* c) *dohrál*
24. V létě jsem jel nejdřív do _____, pak do _____.
a) *Vídeň – Benátek* b) *Moskvy – Drážďany* c) *Říma – Paříže*
25. _____ cesta trvá obvykle hodinu, včera kvůli počasí trvala dvě.
a) *Když* b) *Kdy* c) *I když*

B. Gramatická část

_____ z 25 bodů

1. Slova v závorkách použijte ve správné formě plurálu.**Například: Jana se bojí (velký pes) velkých psů.**

- 1) Zúčastnili se (atletický závod) _____.
- 2) Lucie má strach z (černá kočka) _____.
- 3) Neobejdeš se bez (úřední povolení) _____.
- 4) Vážíme si (zkušený lékař) _____.
- 5) Petr si všiml (podezřelý člověk) _____.

2. Doplňte vhodný údaj ve správném tvaru.**Například: Na pizzu dáme 10 dkg kvalitního sýra.**

1) Co si dáte k pití? 2 šálky _____.	A) hnědé uhlí
2) Na guláš jsme koupili 4 kg _____.	B) modré látky
3) Do dortu přidáme 300 gramů _____.	C) černá káva
4) Vlak veze 700 t _____.	D) vepřové maso
5) Na šaty potřebuju 5 metrů _____.	E) bílý jogurt

3. Tvořte formy posesivních adjektiv od jména Karel.**Například: Karlův životopis se jmenuje Vita Caroli.**

- 1) Univerzita _____ byla založena roku 1348.
- 2) Každý turista v Praze chce vidět _____ most.
- 3) Prosím vás, kde je _____ náměstí?
- 4) Nejznámější západočeské lázně jsou _____ Vary.
- 5) _____ rodiče byli Jan Lucemburský a Eliška Přemyslovna.

4. Ota Filip jel s manželkou do Mnichova.**Změňte podle modelu: opera Janáčka – Janáčková opera.**

1) auto Oty – _____	4) hodinky manžela – _____
2) odpověď policisty – _____	5) účes manželky – _____
3) telefonování číšníka – _____	

5. Doplňte vhodné spojky z nabídky: „a proto, dokud, jakmile, přestože, zatímco“.

- 1) _____ zjistili, že bude premiéra, koupili si lístky.
- 2) _____ vyjeli z Murnau včas, dorazili do Mnichova pozdě.
- 3) Číšník jim řekl, že _____ nezaplatí, nemůžou odejít.
- 4) Policisté je propustili před jedenáctou, _____ jim ujel vlak.
- 5) _____ seděli na nádraží, někdo je okradl.